

Reportage

Student kweekt biologische yacon en pompoen

Student tijdens de week en bioteler in het weekend. Er zullen er niet veel zijn die het hem nadoen. Jasper Van Opstal uit Sint-Pieters-Leeuw kweekt als student-zelfstandige bio-yacon en biopompoenen en experimenteert met oude graansoorten.

Met zijn 21 lentes is *Jasper Van Opstal* ongetwijfeld één van de jongste bioboeren in Vlaanderen. Op zijn achttiende startte hij als zelfstandig bioboer en dat terwijl hij ook begon met de studie industrieel ingenieur landbouwkunde in Geel. Geen evidente combinatie, maar voor Jasper werkt het perfect: "Ik weet altijd wat gedaan en zo heb ik het graag."

Als kleine jongen gestart met legkippen

De liefde voor alles wat met landbouw te maken heeft, is van jongs af aan geleidelijk gegroeid. "Toen ik acht jaar was, ging ik op regelmatige basis meehelpen bij een biologische kippenboer in de buurt", vertelt Jasper. Daar is de liefde voor dieren gegroeid. Al gauw wou hij dit zelf ook eens uitproberen en hield hij thuis 60 legkippen. "Dat was allemaal goed en wel voor mijn ouders, maar ik moest wel zorgen dat ik uit de kosten kwam. Zo reed ik met de fiets de buurt af om eitjes te verkopen om

mijn hobby te bekostigen." Het ondernemerschap zat er bij Jasper duidelijk al van kleins af aan in.

Interesse voor biogroenten na vakantiewerk

Gaandeweg nam ook de interesse in machines toe. Op zijn zestien jaar behaalde Jasper zijn rijbewijs G en ging hij helpen bij een loonwerker uit de streek. Daarnaast begon hij ook te werken als jobstudent bij een biologische groenteboer in de buurt. Daar is echt de passie voor de biogroenten ontstaan. Drie jaar geleden startte hij zelf op één hectare biogrond met de teelt van biologische Hokkaido-pompoenen 'Red Kuri' en maakte hij kennis met de teelt van yacon.

"Ik heb het geluk gehad dat mijn ouders de aankoop van landbouwgrond als een goede investering zagen en mij steunden in het verder uitbreiden van mijn landbouwactiviteiten",

vertelt Jasper. "Het tweede en derde jaar bewerkte ik 6 ha, waarvan 3 ha biologisch en 3 ha in omschakeling. De teelt van tarwe, gerst en grasklaver kwamen er ook bij."

Biopompoenen verkocht via BelOrta

Het eerste jaar kon Jasper alle pompoenen aan een vaste prijs verkopen aan een biologische groothandel. En daar was hij best tevreden over. Toch moest hij het tweede jaar op zoek naar een andere afzet want de groothandelaar besliste om zelf pompoenen te gaan kweken. Zo kwam hij terecht bij BelOrta. De biologische pompoenen komen niet op de klok maar worden verkocht aan weekprijzen. "Je weet dus wel ongeveer wat je kan verwachten. Ik lever altijd aan op vrijdag of zaterdag, zo kan ik alles nog zelf klaarzetten als ik op vrijdag terugkeer uit Geel." Tegen eind oktober zijn alle pompoenen de deur uit en kan Jasper beginnen aan de oogst van de yacon.

Yacon als nieuwigheid naar Cru

Met yacon kwam Jasper vier jaar geleden in contact via een artikel dat hij las in de landbouwpers. Uit nieuwsgierigheid kocht hij toen twintig broedknollen aan om het gewas eens uit te testen in zijn moestuin. Dat ging verrassend goed en de knollen vielen bij Jasper thuis erg in de smaak. Het jaar erna zette hij een 120-tal planten, goed voor ongeveer 500 kg. "Die kon ik het eerste jaar allemaal verkopen aan Cru, de belevingsmarkt van Colruyt Group", vertelt Jasper. "Onze buurman, die mee aan de basis stond van de oprichting van Cru, zag best potentieel in dit nieuwe product en bracht me in contact met de juiste personen."

Jasper Van Opstal toont het perceel van ongeveer 1,5 ha biologische pompoenen waar het gewas begin juli al de volledige bodem bedekt.

Drie jaar geleden maakte Jasper kennis met yacon, hij oogstte vorig jaar zo'n 2.000 kg knollen.

De biologische Hokkaido-pompoenen Red Kuri verkoopt Jasper via BelOrta (foto oktober vorig jaar).

Volume yacon neemt geleidelijk aan toe

Vorig jaar breidde Jasper het areaal yacon uit en haalde hij een opbrengst van ruim 2.000 kg knollen. Het grootste deel daarvan werd verkocht aan Cru en aan het biologische tuinbouwbedrijf 'De Groentelaar' dat biogroenten levert aan biorestaurants en biowinkels uit de streek.

Jasper Van Opstal: "Ik vind het heel belangrijk om week na week een uniform product met goede kwaliteit aan te leveren."

De knollen bewaart Jasper vorstvrij in de garage in turf die jaarlijks wordt hergebruikt. "Ik vind het heel belangrijk om week na week een uniform product met goede kwaliteit aan te leveren. Als je afnemers weten dat ze een kwalitatief product mogen verwachten, dan zijn ze ook bereid er een correcte prijs voor te betalen."

Experimenteren met oude graansoorten

Drie jaar geleden werd Jasper gecontacteerd door een thesisstudent die in samenwerking met brouwerij '3 Fonteynen' uit Beersel een graan-netwerk wou oprichten met bioboeren die oude graansoorten telen om enerzijds bier mee te brouwen en anderzijds brood mee te bakken. Dit project sprak Jasper wel aan, samen met een tweede teler stapte hij erin. Na zijn thesis ging de student voltijds aan de slag bij brouwerij '3 Fonteynen' om het graan-netwerk verder uit te bouwen.

Ondertussen telt het graan-netwerk tien boeren. "De brouwerij zorgt voor begeleiding en organiseert ook bijeenkomsten. We bekijken dan verschillende velden om zo van elkaar te

Jasper investeerde eerst in een tractor en een schoffelelement voor de mechanische onkruidbeheersing.

leren. Ook infodagen rond het telen van biologische granen en bijeenkomsten met de deelnemende brouwers en molenaars staan op het programma. Uiteraard nemen we als telers wel wat meer risico door oude rassen te telen die wat minder sterk zijn", vertelt Jasper. "Daarom werd binnen het netwerk een vaste prijs per hectare overeengekomen, ongeacht de opbrengst."

Samenwerking met bedrijven uit de buurt

Op de resterende grond zaait Jasper een gras-klavermengsel in. "Deze velden worden gemaaid door een teler uit de buurt. In ruil krijg ik van hem runderstalmest en -drijfmest voor het bemesten van mijn percelen. En die vul ik aan met biologische kippenmest van één van de buurtbedrijven."

Jasper Van Opstal: "Samenwerking met andere telers draag ik hoog in het vaandel."

"Samenwerking met andere telers draag ik hoog in het vaandel", benadrukt Jasper. "Als ik tijd over heb, ga ik de handen uit de mouwen steken bij één van de bedrijven in de buurt. Ze weten dat ze mij altijd mogen bellen als het druk is en dat doen ze ook. Het ene plezier is het andere waard. Zo kan ik ook op hen rekenen wanneer ik eens wat materiaal nodig heb waar ik zelf niet over beschik of een machine wil lenen."

Hulp van machines en ouders

Op dit moment heeft Jasper al geïnvesteerd in een tractor, een schoffelelement voor de mechanische onkruidbeheersing en een beddenlichter voor het oogsten van de yacon. Deze investeringen helpen hem al een stuk op weg tijdens drukke periodes, maar daarmee komt

hij er zeker nog niet. "Ik heb gelukkig ook veel aan mijn ouders die elk op hun eigen manier een handje toesteken. Zo helpt mijn moeder op de drukste momenten mee op het veld, terwijl mijn vader achter de schermen een belangrijke rol speelt en de boekhouding voor zijn rekening neemt. Iets waar ik zelf niet veel van af weet en ook helemaal geen interesse voor heb", geeft Jasper toe.

Verdere uitbreiding pas na studies

"Op dit moment zie ik mezelf geen landbouwer in hoofdberoep worden", vertelt Jasper. "Als landbouwer ben je heel vaak op jezelf aangewezen en dat lijkt me met momenten toch wat eenzaam. Ik zou wel graag werken in de landbouwsector, misschien in het onderzoek of de voorlichting, en dit combineren met het werk op mijn eigen biobedrijf. Vooral de plantaardige productie en in het bijzonder alles wat met bodem en bemesting te maken heeft, interesseren me enorm." Voor zijn masterthesis werkt Jasper samen met de Bodemkundige Dienst van België rond het gebruik van vlinderbloemigen als bemesting.

"Bij biologisch produceren staan de bodem en de bodemkwaliteit centraal. Goed zorg dragen voor de bodem met aandacht voor het organischestofgehalte en een goede N/P-verhouding is dan ook belangrijk. Daarom wil ik ook graag mijn teelten nog wat meer uitbreiden om een ruimere teeltrotatie te kunnen aanhouden. Al zal dat jammer genoeg moeten wachten tot na mijn studies", besluit Jasper.

Jasper, bedankt voor het fijne gesprek en veel succes met het verder uitbouwen van je passie!

A. Tack

PCG, Kruishoutem